

Hållbara produkter ska bli norm inom EU

En kommande EU-lag kräver att nästan alla produkter ska ha ett digitalt produktpass som delar hållbarhets- och spårbarhetsdata under dess livscykel. Jonatan Tullberg och Staffan Olsson från GS1 Sweden lyfter fördelarna med att gröna produkter blir standard och tipsar om nästa steg.

TEXT: JOSEPHINE WIBECK FOTO: MARIA UHLIN

Konsumenterna och företagen saknar idag tillräcklig information om produkter för att göra hållbara val. Det vill EU-kommissionen ändra på genom en ny lagstiftning om digitala produktpass (DPP) för artiklar och varor som säljs på den europeiska marknaden. Det innebär i praktiken att hållbarhets- och spårbarhetsdata kommer delas direkt till konsumenter och mellan aktörer i värdekedjan.

Produktpassens uppgift är att ge digital information om produkter, till exempel om vilka komponenter som ingår och hur varan kan återvinnas.

– Det är en digital representation av en produkt där syftet är att tillgängliggöra hållbarhetsdata under hela dess livscykel, säger Staffan Olsson, ansvarig för Public Affairs hos GS1 Sweden.

Viktigt steg mot en cirkulär ekonomi

Digitala produktpass ingår i EU:s ramdirektiv Ecodesign for Sustainable Products Regulation (ESPR). Förslaget omfattar just nu ett trettiotal produktområden – allt från textil, elektronik och möbler till alla dagligvaror, men med undantag för livsmedel.

– Det här är ett viktigt steg mot cirkulär ekonomi och som berör alla som säljer produkter inom EU, även de tillverkare

Professionella köpare visar fördelarna med digitala produktpass.

som inte har hållbarhetsanspråk på sin produkt. Därför är det viktigt att börja förbereda sig redan nu, säger Jonatan Tullberg, vd för GS1 Sweden.

Lagförslaget är ett steg i EU:s Gröna Giv som i sin tur kopplar till FN:s globala mål. EU förväntas fatta beslut om lagstiftningen under 2024 och därefter rullas reglerna ut successivt med trolig start 2025.

Nya fördelar för konsumenter och företag

Digitala produktpass kommer innebära en omställning till en början, men också många nya fördelar för företag och konsumenter.

– Sverige ligger långt fram när det gäller hållbara produkter och spårbarhet. Vissa producenter i framkant har redan idag en transparent hantering av hållbarhetsdata. De kommer nu få chans till

större exponering internationellt, säger Staffan Olsson.

Omställningen kommer att förutsätta mer spårbarhet i värdekedjan, vilket också bidrar till bättre konsument- och produktsäkerhet. Dessutom effektiviseras arbetet för de producerande företagen. Jonatan Tullberg fortsätter:

– Spårbarhet genom unik identifiering av platser och parter i en värdekedja innebär att du säkert och automatiserat kan följa upp om dina underleverantörer är tredjepartscertifierade och därmed uppfyller dina hållbarhetskrav och inköpskriterier.

Staffan Olsson berättar avslutningsvis om att det just nu pågår flera projekt i Sverige, till exempel Trace4Value, Keep och ProPare, som förbereder branscher inför digitala produktpass. Han tillägger:

”Det här är ett viktigt steg mot cirkulär ekonomi och som berör alla som säljer produkter inom EU.”

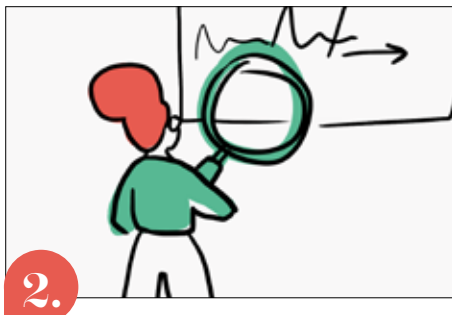
– Just nu samlar vi insikter och bygger prototyper för att prova oss fram till lösningar som är effektiva, öppna för alla och baserade på etablerade standarder.

Förbered dig inför digitala produktpass

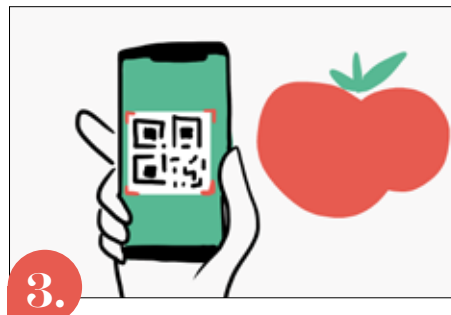
Här är tips på fyra initiala steg som producenter kan ta redan nu.

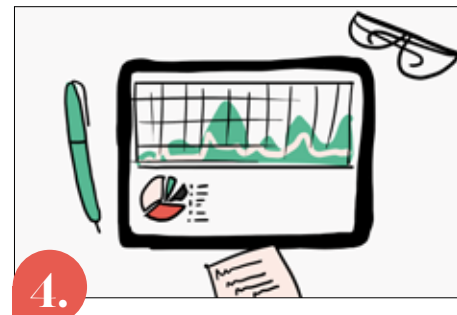
Utse en ansvarig på företaget. Kartlägg hur digitala produktpass kommer påverka verksamheten.

Bedöm mognadsgrad. Företag som kan spåra alla råvarukomponenter är väl förberedda, medan företag som inte har unika identiteter på sina produkter behöver börja där.

Planera för introduktion av 2d-streckkoder. QR-koder och Data Matrix möjliggör identifiering av produkter, batcher och konsumentinteraktion.

Se till att data följer globala standarder. Produktdata behöver följa en gemensam struktur för att vara relevant för alla när den delas.